

horizonte UNIA

Gazeta dla Polskich członkiń i członków Unii
Wryesień 2022

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Zapraszamy do lektury kolejnego numeru największej gazety migrantów i migrantek w Szwajcarii, wydawanej przez szwajcarski związek zawodowy Unia, zawierającej ważne informacje dotyczące spraw z zakresu prawa pracy. Więcej informacji o Unii znajduje się na ostatniej stronie.

W tym numerze m. in.:

- Reforma emerytalna
- Prawa wyborcze dla migrantek i migrantów

Zdjęcie: SP Schweiz

Wstęp

Kochane koleżanki i koledzy

AHV (AVS) jest najsprawiedliwszą i zbalansowaną formą szwajcarskiego systemu emerytalnego. Szczególnie dla osób, które z powodu opieki nad dziećmi lub bliskimi pracowały w niepełnym wymiarze czasu i nie odprowadzały składek na kasę emerytalną (Pensionskasse, caisse de pension, cassa pensioni). Co trzecia kobieta nie ma dostępu do drugiego filara i jest zdana wyłącznie na AHV.

W zeszłym roku AHV zarobiła 2,6 miliona franków. Nie ma tam problemów strukturalnych jak to podnoszą partie prawicowe. Chcą reformy AHV kosztem kobiet. To niesprawiedliwe bo prowadzi do pozbawienia kobiet całego roku emerytury. Reforma ta będzie kosztować kobiety i ich rodziny 26 000 franków. Jest również kolejnym krokiem do podniesienia wieku emerytalnego do 67 roku w sytuacji gdy wiele osób wypada z rynku pracy w wieku 55-65.

Dzisiaj kobiety otrzymują o jedną trzecią niższą emeryturę niż mężczyźni. Cały czas mamy różnicę w wynagrodzeniach wysokości 19 %. Zamiast zająć się tym problemem próbuje się dodatkowo obciążyć kobiety.

Podniesienie wieku emerytalnego kobiet będzie miało negatywny wpływ na wysokość ich emerytur. Emerytury dla par również ulegną pomniejszeniu. Równocześnie podniesiony ma zostać podatek VAT. W sytuacji gdy ceny rosną. We wrześniu podniesione mają zostać składki na ubezpieczenie zdrowotne. Podniesienie podatku VAT uderzy w nasze budżety rodzinne. Mamy płacić więcej i mieć krótszą emeryturę. To nie do zaakceptowania. Dlatego 25 września głosujemy 2 x NIE.

Vania Alleva

«Udział w demokracji».

Emine Sariaslan rozmawiała z Hilmi Gashi o demokracji, jej deficycie i roli Unii.

Jak rozumiesz demokrację?

Demokracja oznacza taką organizację życia politycznego, w którym suwerenem jest naród. Może to przybierać różne formy. Wybór parlamentu reprezentującego wolę narodu to najpowszechniejsza forma demokracji. W niektórych demokracjach naród ma więcej możliwości wpływu na politykę np. poprzez referenda czy powszechne inicjatywy.

Czy w demokracji wszyscy mogą decydować?

Niestety nie. Często bywa tak, że to większość decyduje kto zasiada w parlamencie i jakie prawo ma obowiązywać. Mniejszości, głównie migranci ale również młodzież poniżej 18 lat albo osoby z zaburzeniami psychicznymi są wyłączeni. Odmawia się im prawa do udziału w życiu politycznym.

Jak to wygląda w Szwajcarii?

Szwajcaria ma bezpośrednią demokrację. Daje ona większe możliwości wpływu ale jedynie uprzywilejowanej grupie. Tylko obywatele Szwajcarii mogą głosować, być wybierani czy też brać udział w referendach. Tym samym jedna czwarta osób jest wykluczona z demokracji. Migrantki i migranci, nawet jeżeli się tu urodzili nie mogą brać udziału w życiu politycznym. Ten sam los dzieliły do 1971 r. szwajcarskie kobiety. Dopiero 51 lat temu szwajcarscy mężczyźni przyznali kobietom prawa wyborcze. Ale aby do tego doszło kobiety musiały stoczyć prawdziwą, polityczną walkę.

Co musi się zmienić?

Migrantki i migranci wnoszą bardzo dużo do wspólnego dobrobytu. Płacą podatki ale nie mogą głosować jak te podatki mają być wydawane. Mają obowiązki ale nie mają praw. To jest niegodne w demokracji. Wykluczenie jednej czwartej społeczeństwa nie jest prawdziwą demokracją.

Jaką rolę odgrywa tu Unia?

Unia jest silną organizacją również dzięki migrantkom i migrantom oraz temu, że wszyscy mają dostęp do współdecydowania bez względu na obywatelstwo. Ale nie wszyscy w Unii są zwolennikami dopuszczenia migrantów i migrantek do praw wyborczych. Musimy przekonać naszych szwajcarskich kolegów, że sprawa jest ważna i warta zachodu. W dniu 24 września zaprosiliśmy wszystkie grupy interesów by wspólnie zastanowić się jak wzmocnić naszą demokrację. Inspiracją dla nas będzie emancypacyjna walka kobiet i manifest cztery-czwarte.

Kobiety i rodziny pod finansową presją

Dlaczego konieczne jest podwójne NIE dla reformy AHV.

Reforma AHV 21 służy partią pravicowym do osłabienia solidarnej dotąd emerytury kosztem kobiet. Stracą również mężczyźni i rodziny. Konieczne jest dlatego podwójne NIE w najbliższym głosowaniu.

Redukcja państwa socjalnego to w całej Europie ulubiony temat partii pravicowych i neoliberalnych. Aktualnie dotknęło to kwestii emerytalnych gdzie poprzez prywatyzację oskrobano ją z miliardów. W Szwajcarii powstała koalicja tych środowisk wokół redukcji emerytur, nad którą będziemy głosować 25 września. Ta reforma ma podnieść zarówno wiek emerytalny kobiet do 65 lat oraz VAT o 0,4 procent. Pomimo, że kobiety otrzymują o jedną trzecią niższe emerytury to mają one zostać w następnych latach zmniejszone o 7 miliardów franków. W ten sposób każda kobieta straci 26 000 franków.

NIE dla dalszego opogarszania sytuacji emerytalnej kobiet!

Prawdziwym problemem, z którym zmagają się kobiety są za niskie emerytury. Nie starczą one często na godne życie. Również dlatego, że pracują w niepełnym wymiarze godzinowym i nie odprowadzają składek na drugi filar. W sumie zarabiają 33 procent mniej niż mężczyźni. Z tego powodu mają za niskie emerytury. Dopóki to się nie zmieni, zrównanie wieku emerytalnego pogorszy tylko ich sytuację.

NIE dla cięć socjalnych i emerytury od 67 roku dla wszystkich

AHV 21 ignoruje nie tylko trudną sytuację kobiet ale również realia rynku pracy. Osoby powyżej 60 roku życia mają niewielką szansę na powrót na rynek pracy. Reforma sprawi, że więcej osób znajdzie się na trwałe bez pracy i uzależni się od pomocy socjalnej – co będzie miało fatalne skutki dla migrantek i migrantów. Proponowana reforma zobowiązuje rząd do przedstawienia (do 2026 r.) nowej reformy podnoszącej wiek emerytalny do 66 roku życia. Również drugi filar jest zagrożony. Planuje się podniesienie składki bez podniesienia świadczeń.

Większe składki mniejsza emerytura?

Błędem jest również połączenie reformy z podniesieniem VAT o 0.4 procent. Takie finansowanie jest asocjalne. W obecnej sytuacji gdy realne płace i siła nabywcza spadają. Już teraz rosną ceny za towary i usługi. A jesienią planowane są podwyżki składek zdrowotnych. W kraju, w którym przedsiębiorstwa uzyskują rekordowe zyski możliwe jest inne finansowanie emerytur AHV.

Brigitta Bernet, specjalistka działu politycznego

Informacje w skrócie

"Un Soin Juste" (uczciwa opieka): nowa inicjatywa na rzecz najuboższych w kantonie Wallis.

Dobra wiadomość dla najuboższych i ich rodzin: w tym roku pojawiła się nowa oferta zdrowotna dla osób w trudnej sytuacji, bez ubezpieczenia, Sans-Papiers, bezrobotnych, obejmująca darmowe konsultacje (bądź za symboliczne 5 Franków). Porady medyczne odbywają się w mobilnym gabinecie zaparkowanym na parkingu Verso l'Alto w Sitten (Sion). Więcej informacji na stronie internetowej: <https://unsoinjuste.ch>.

Częściowy sukces na budowie w Genewie

W Genewie, w ostatnich tygodniach, Unia przeprowadziła kontrolę na 60 budowach. Złożonych zostało 30 skarg do inspekcji pracy. Tam gdzie pracuje się z asfaltem o temperaturze 170 stopni warunki są fatalne. Zwłaszcza przy upalnych temperaturach. Pod koniec lipca Unia kantonu Waadt alarmowała, że na budowach brakuje wody i nie ma przerw z powodu upału. Okazało się, że tylko 8% budów w kantonie zostało wstrzymanych. Po interwencji Unii wstrzymano pracę podczas największych upałów.

Filia Migros-Daily w Zurichu zamknięta w niedzielę

Trzy lata temu Migros otworzyło filię w okolicach dworca. Dostali pozwolenie na sprzedaż w niedzielę. Tymczasem filia nie jest na terenie dworca. Unia zainterweniowała i doprowadziła już w 2019 r. do zamknięcia filii. Migros próbowało obejść przepisy poprzez zatrudnienie personelu Security. Sprawa trafiła do sądu, który w tym roku przyznał rację Unii.

SECO i Kantony muszą zmusić Uber do przestrzegania prawa

Uber nie chce się stosować do prawa. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 30 maja 2022 modele Uber i Uber Eats opierają się na nielegalnej pracy na czarno. Sąd uznał, że osoby tam zatrudnione pracują na umowę o pracę. Uber ma zatem obowiązki pracodawcy dotyczące pensji i warunków pracy. Tymczasem Uber ignoruje wyrok i nadal stosuje nielegalne praktyki. Unia ponownie wzywa kantonalne urzędy i SECO do podjęcia działań wymuszających przestrzeganie prawa.

Jak wstąpić do Unii?

- Można to zrobić przez Internet odwiedzając poniższą stronę:
www.unia.ch/de/jetzt-mitglied-werden
- lub kontaktując się bezpośrednio z Markiem Wieruszewskim (telefon poniżej).

Koszt członkostwa wynosi od 12.70 do 50.80 CHF w zależności od wysokości wynagrodzenia.

Więcej informacji po polsku znajduje się na polskiej stronie internetowej Unii:
www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/migrantinnen/polnische-infos

Kontakt do przedstawiciela odpowiedzialnego za polskich pracowników w Unii

Marek Wieruszewski
komórka: 0041 79 304 80 58
email: marek.wieruszewski@unia.ch

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission H. Gashi, A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osmani, M. Wieruszewski | Sprachverantwortlich Marek Wieruszewski | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie: Marek Wieruszewski